

KONTROLLUTVALGET I GJEMNES KOMMUNE

ÅRSMELDING FOR 2017

1. INNLEDNING

Etter lov om kommuner og fylkeskommuner (komuneloven) § 77 er Gjemnes kommune pålagt å ha et kontrollutvalg. Utvalget er kommunestyrets kontrollorgan og skal på vegne av kommunestyret, forestå løpende tilsyn med kommunens forvaltning.

Utvalgets uavhengige stilling i forhold til andre folkevalgte organ og administrasjonen er ivaretatt gjennom strenge krav til valgbarhet.

2. UTVALGETS SAMMENSETNING

Kontrollutvalget i Gjemnes kommune har i 2017 hatt følgende sammensetning:

Funksjon	Navn	Parti	Varamedlemmer	Nr	Navn	Parti
Leder	Øyvind Gjøen	H		1	Olav Sæter	Sv
Nestleder	Kristine Måløy	Krf		2	Marvin Skjerseth	Frp
Medlem	Geir Berg	Ap		3	Lise Stiberg	Ap
Medlem	Kari Roset Holten	Sp		4	Benedikte Heggem Skår	H
Medlem	Erik Aspen Bakke*	Frp				

*medlem av kommunestyret.

3. SEKRETARIAT

”Kommunestyret og fylkestinget skal sørge for sekretærbistand til kontrollutvalget.”, jf. Kommuneloven § 77. nr. 10

Kommunene Aukra, Eide, Fræna, Gjemnes, Molde, Nesset, Rauma, Sunndal og Vestnes har fra 2004 hatt samarbeidsavtale om interkommunal sekretærfunksjon for kontrollutvalgene. Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal ble fra 2013 opprettet som et interkommunalt samarbeid (IS) etter kommunelovens § 27 med status som eget rettssubjekt og med eget styre. Styret er samarbeidets øverste organ og ivaretar arbeidsgiveransvaret for sekretariatets ansatte. I styremøte 14. desember 2015 ble Stig Holmstrøm, Vestnes kommune, valgt til styreleder for valgperioden 2015-2019. I styremøte 30.11.2016 ble Lars Ramstad, Rauma kommune, valgt til ny nestleder, etter at Marit Seljeseth Stokke hadde fått innvilget fritak fra sine politiske verv.

I 2017 er sekretærfunksjonen for kontrollutvalget i Gjemnes ivaretatt av daglig leder i Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal, Jane Anita Aspen.

Sekretariatet skal påse at de saker som behandles av kontrollutvalget er forsvarlig utredet og at utvalgets vedtak blir iverksatt, jf. § 20 2. ledd, forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner.

4. OPPGAVER OG VIRKSOMHET I 2017

4.0 Saksbehandling og møteavvikling

Kontrollutvalget har hatt 5 møter og behandlet i alt 36 protokollerte saker. Av disse er 2 saker oversendt kommunestyret for endelig behandling. I tillegg er det i 2017 lagt frem 20 referatsaker og 17 orienteringssaker.

Kontrollutvalgets møteprotokoller legges nå frem for kommunestyret som referatsak, slik at kommunestyrets medlemmer holdes løpende orientert om kontrollutvalgets arbeid.

Kontrollutvalgets møter holdes for åpne dører, og møtene blir hovedsakelig avholdt på kommunehuset.

Kontrollutvalget har på forespørsel fått orienteringer fra administrasjonen og revisjonen i saker som har vært til behandling i møtene.

Reglement for kontrollutvalget

Reglement for kontrollutvalget i Gjemnes er vedtatt i møte 25.10.2011, k-sak 53/11. I kommunestyrets møte 8.9.2015 sak 40/15 ble reglementet revidert.

Plan for Kontrollutvalgets virksomhet 2017-2019

Kontrollutvalget ser det som hensiktsmessig at det for hver valgperiode lages en plan for kontrollutvalgets virksomhet. Det er naturlig at denne lages av det nye kontrollutvalget i løpet av første år etter nytt valg. Det er naturlig at planen sendes til kommunestyret for godkjenning. På denne måten kan kommunestyret også involveres i å sette rammer for kontrollutvalgets virksomhet i gjeldende valgperiode. Siden vi nå er langt ut i valgperioden, valgte kontrollutvalget i møte 20.9.2017 sak 25/17 å godkjenne plan for kontrollutvalgets virksomhet 2017/2019, uten å sende den til godkjenning til kommunestyret.

Plan for kontrollutvalgets virksomhet 2017-2019 er en overordnet plan som må konkretiseres i en årlig tiltaksplan. Kontrollutvalget har laget en tiltaksplan som er bygget opp etter samme mal som Plan for kontrollutvalgets virksomhet 2017-2019. Tiltaksplanen vil fortløpende bli oppdatert.

Representasjon

Utvalgets leder Øyvind Gjøen har deltatt på de tre styremøtene som har vært avholdt i Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal i 2017.

Kristine Måløy og Kari Roset Holten deltok på **NKRFS¹ Kontrollutvalgskonferanse 2017** på Gardermoen 1.- 2. februar 2017.

Kontrollutvalget i Gjemnes var ikke representert ved **FKTs² Årsmøte og Fagkonferanse 2017** i Tromsø 7.- 8. juni 2017.

Utvalget deltok også på **Opplæringsamling** for kontrollutvalgene som Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal betjener. Samlingen ble avholdt på Træffhuset 24.8.2017. Hovedtemaet var «Hvordan forstå kommunalt regnskap?» Deltakere fra Gjemnes kommune var: Øyvind Gjøen og Geir Berg. Samt at Erik Aspen Bakke deltok på kurs i «Hvordan lese og forstå kommunalt regnskap» som kontrollutvalget i fylkeskommunen arrangerte 2. mars 2017.

---

¹ Norges Kommunerevisorforbund

² Forum for Kontroll og Tilsyn

4.1 Tilsyn med revisjonen

I følge § 4 i forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner, skal kontrollutvalget påse at kommunen eller fylkeskommune har en forsvarlig revisjonsordning.

Kommunestyret i Gjemnes valgte i møte 19.5.2015, k-sak 29/15, å inngå som deltager i Møre og Romsdal Revisjon og valgte selskapet som revisor for kommunen. I vedtaket fikk kontrollutvalget mandat til å inngå og godkjenne engasjementsavtale med Møre og Romsdal Revisjon IKS.

Av ulike årsaker kom Møre og Romsdal Revisjon IKS (MRR) ikke i drift før fra 1.februar 2017. Skifte av daglig leder i MRR, har også medført at arbeidet med oppdragsavtalen har tatt noe tid. Daglig leder Veslemøy Ellinggard startet opp i Møre og Romsdal Revisjon IKS 1.5.2017. Det er Bjarne Dyrnes som er Gjemnes kommunes oppdragsansvarlige revisor.

Kontrollutvalget har i 2017 sendt brev til Møre og Romsdal Revisjon IKS der det ble uttrykt bekymring for revisjonstjenestene til Gjemnes kommune.

Bakgrunnen for dette var at rådmannen i kontrollutvalgets møte 16.2.2017 gav uttrykk for at det siste halvåret ikke hadde vært noen dialog mellom revisjonen og administrasjonen.

I dette møtet ble også revisjonsrapport for 2. halvår 2016 lagt frem. Utvalget ble der gjort kjent med at det hadde vært gjennomført begrenset revisjonstjenester så langt, og at hovedtyngden av revisjonsarbeidet skulle gjennomføres fra februar til april. Sekretær uttrykte i saksframlegget til kontrollutvalget bekymring for dette.

Under kontrollutvalgets behandling av årsregnskap 2016, i møte 22.5.2017, påpeker rådmannen igjen at hun var bekymret for det løpende revisjonsarbeidet.

Kontrollutvalget besluttet i møte 22.5.2017, sak 18/17 Eventuelt, at det skulle sendes et brev til Møre og Romsdal Revisjon IKS.

- Kontrollutvalget bad om at det ble lagt frem revisjonsplan for utvalget i neste møte
- Kontrollutvalget bad om å holdes jevnlig oppdatert om revisjonsarbeidet fra revisor.

Revisjonen svarte at revisjonsåret 2016 hadde vært en krevende prosess før og etter opprettelsen av Møre og Romsdal Revisjon IKS. Men de vurderte at de har ivarett sine lovpålagte plikter og tilstrekkelig revisjonshandlinger til å kunne avgi revisjonsberetning for revisjonsåret 2016.

Revisjonen presenterte i møte 20.9.2017 kommunikasjon-/og revisjonsplan for revisjonsåret 2017 samt revisjonsverktøyet som benyttes. Kontrollutvalget var invitert til å komme med innspill.

Våren 2017 ble det avholdt felles arbeidsmøter mellom sekretariatene på Nordmøre, Romsdal og fylkeskommunen og konstituert daglig leder i MRR for å utarbeide en oppdragsavtale mellom Møre og Romsdal Revisjon IKS og kontrollutvalgene.

Kontrollutvalget i Gjemnes godkjente oppdragsavtalen med MRR i møte 15.11.2017, sak 32/17. I avtalen forutsettes det bl.a. at revisjonen legger til rette for at kontrollutvalget kan oppfylle sitt ansvar for tilsyn med revisjonen. I dette ligger det at revisjonen skal rapportere til kontrollutvalget fra sitt arbeid og ha et kvalitetssystem i samsvar med lov og revisjonsstandarder. Dette vil bli et viktig arbeid for kontrollutvalget å følge opp.

Utvalget har i 2017 fått seg forelagt følgende:

- **Revisjonens rapport til kontrollutvalget for 2. halvår 2016**
- **Kommunikasjons-/revisjonsplan 2017**
- **Revisors vurdering av uavhengighet**

- **Informasjon om NKRF's forbundsbaserte kvalitetskontroll med Kommunerevisjonsdistrikt 2 i 2016**

Dokumentene er blitt supplert med muntlig orientering fra oppdragsansvarlig revisor.

4.2 Uttalelse til regnskapene

Kontrollutvalgets oppgaver ved regnskapsrevisjon følger av forskrift om kontrollutvalg kap. 4, §§ 6-8.

Utvalget har behandlet og vurdert årsregnskapet for 2016 for **Gjemnes kommune**, og gitt sin uttalelse til dette.

Kontrollutvalget har også fått seg forelagt revisors oppsummering fra årsoppgjørsrevisjonen.

Utvalget har også fått seg forelagt rådmannens økonomirapporter til kommunestyret. Kontrollutvalget har fått seg forelagt som orienteringssaker det årlige skatteregnskapet fra skatteoppkrever samt Skattefutens kontrollrapport med skatteoppkreverfunksjonen.

Kontrollutvalget har i 2017 ikke fått seg forelagt noen sluttregnskap/byggeregnskap til behandling og uttalelse.

4.3 Forvaltningsrevisjonsrapporter

Kontrollutvalgets oppgaver ved forvaltningsrevisjon følger av forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner §§ 10-12.

Det er utarbeidet **Overordnet analyse – Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019** som ble behandlet av kontrollutvalget i møte 14.9.2016, sak 23/16 og senere vedtatt av kommunestyret i møte 25.10.2016 i sak 55/16.

Kontrollutvalget har i kontrollutvalgets møte 8.2.2017 sak 03/17 behandlet oppfølging av forvaltningsrevisjonsprosjektet «**Innføring av eiendomsskatt i Gjemnes kommune**».

Revisjonen vurderte at rådmannen har gitt svar på hvordan kommunen har fulgt opp anbefalingene i forvaltningsrevisjonsrapporten.

Revisjonen skrev i sin tilbakemelding til kontrollutvalget at eiendomsskattevedtakene var under revisjon, og ville bli behandlet av kommunestyret i løpet av vinteren/våren 2017.

Videre skrev revisjonen at de la til grunn at det avsettes nok tid i sakkyndig ankenemd til å gjøre seg kjent med saksdokumentene, slik at en sikrer en forsvarlig saksbehandling.

Kontrollutvalget valgte å følge opp prosjektet til eiendomsskattevedtektene var revidert. Nye eiendomsskattevedtekter for Gjemnes kommune ble vedtatt i kommunestyrets møte 9.5.2017, K-sak 17/17.

I kontrollutvalgets møte 20.9.2017 bestilte kontrollutvalget følgende forvaltningsrevisjonsprosjekt:

- **Helsestasjon- og skolehelsetjeneste i Gjemnes kommune**

Prosjektplan ble vedtatt i møte 15.11.2017, sak 31/17. Etter planen skal rapporten leveres fra Møre og Romsdal Revisjon IKS, slik at den kan behandles av kontrollutvalget i mai 2018.

4.4 Selskapskontroll

Kontrollutvalgets oppgaver ved selskapskontroll følger av forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner kap. 6, §§14-15.

Det er utarbeidet **Overordnet analyse – Plan for selskapskontroll 2016-2019** som ble behandlet av kontrollutvalget i møte 14.9.2016, sak 24/16 og senere vedtatt av kommunestyret i møte 25.10.2016 i sak 56/16.

Gjennomføring av eierskapskontroll forutsetter at Gjemnes kommune har utarbeidet eierskapsmelding (retningslinjer for forvaltning av kommunens eierinteresser i hel- og deleide selskap og eierskapsstrategier pr selskap). Eierskapsmelding for Gjemnes kommune 2015 ble behandlet i Gjemnes kommunestyre 28.4.2015 sak 15/15.

Kontrollutvalget har ikke behandlet noen selskapskontroll i 2017, men fikk en forespørsel fra kontrollutvalget i Sunndal kommune om å delta i selskapskontroll på Kristiansund og Nordmøre Havn IKS. Kontrollutvalget takket nei til forespørselen.

Kontrollutvalget har ikke blitt varslet om avholdte representantskapsmøter i interkommunale selskap (IKS) eller generalforsamlinger i kommunalt heleide aksjeselskap (AS) i 2017.

Etter kommunelova § 80 skal kontrollutvalget og kommunens revisor varsles og har rett til å være tilstede på selskapenes generalforsamling, samt møter i representantskap og tilsvarende organ.

4.5 Særlige oppgaver for kontrollutvalget

Kontrollutvalgets særlige oppgaver følger av forskriftens kap7, §§16-17

Valg av revisjonsordning og valg av revisor

På bakgrunn av kontrollutvalgets anbefaling vedtok kommunestyret i Gjemnes 19.5.2015, k-sak 29/15 enstemmig å inngå som deltaker i Møre og Romsdal Revisjon IKS og at selskapet ble valgt som revisor for kommunen fra 1.7.2015. På grunn av forsinkelser var ikke selskapet i drift før 1.2.2017.

Budsjettbehandling

Kontrollutvalget utarbeider forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen. Dette er en lovpålagt oppgave for kontrollutvalget. Rådmannens budsjett vedtas på ansvar/enhetsnivå. I Årsbudsjettet for Gjemnes kommune ligger budsjettet for kontroll- og tilsynsarbeidet i Gjemnes i ansvar for sentraladministrasjonen. Dette kan være noe misvisende, da kontrollutvalget er et folkevalgt organ oppnevnt av kommunestyret.

4.6 Oppfølging av politiske vedtak

Kontrollutvalget har et ansvar for å kontrollere at administrasjonen iverksetter og gjennomfører de vedtak som er fattet av de ulike politiske organ i kommunen.

I rådmannens økonomirapporter til kommunestyret skal det nå rapporteres på oppfølging av politiske vedtak.

Økonomisk rapport 2. tertial 2017, viser følgende restanser på oppfølging av politiske vedtak:

- 16/1419 Viltnemda. Retningslinjer for utbetaling av driftstilskudd til valdene
- Salg av Flemma grendehus og Heggem allaktivitetshus

Kontrollutvalget har merket seg at det i kommunestyremøte 15.11.2017 sak 52/17 og 53/17 ble fattet vedtak om å videreføre leiekontraktene for Flemma grendehus og Heggem allaktivitetshus, inntil avklaring av grensejustering er avgjort.

4.7 Oppfølging av kontrollutvalgets saker

Saker fra kontrollutvalget som ikke er endelig avsluttet pr 31.12.2017 er følgende:

Sak nr / dato	Sakstittel	Vedtak	Merknad
KU sak 23/17 20.9.2017 og KU-sak 31/17 15.11.2017	Bestilling av forvaltningsrevisjonsprosjekt	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kontrollutvalget bestiller følgende forvaltningsrevisjonsprosjekt: Helsestasjons- og skolehelsetjenesten i Gjemnes kommune 2. Undersøkelsen skal ta utgangspunkt i problemstillinger som kommer frem i møteprotokollen. 3. Prosjektet bestilles utført hos Møre og Romsdal Revisjon IKS. 4. Prosjektplan utarbeides og legges fram for kontrollutvalget. 	Prosjektplan ble lagt frem i møte 15.11.17. Forvaltningsrevisjonsrapport er forventet mai 2018.
KU sak 34/17 15.11.2017	Oppfølgingsliste	I oppfølgingslisten er følgende saker ikke avsluttet: <ul style="list-style-type: none"> • Refusjon sykepenger • Eldreomsorg i Gjemnes kommune 	Gjenstående saker fra oppfølgingslisten for 2017 blir ført over til oppfølgingsliste for 2018.

4.8 Spesielle undersøkelsesoppgaver

Kontrollutvalget hadde i 2017 ingen saker som refererte seg til misligheter eller uregelmessigheter

4.9 Virksomhetsbesøk

For å bli kjent med den kommunale forvaltningen og for at ansatte i kommunen skal bli bedre kjent med kontrollutvalget, kan kontrollutvalget gjennomføre besøk i en kommunal virksomhet eller få orientering fra en enhetsleder. Gjennomføring av virksomhetsbesøk/ orientering gir kontrollutvalget et godt innblikk i den kommunale forvaltningen og gir virksomheten mulighet til å bli kjent med kontrollutvalget.

Kontrollutvalget har i 2017 vært på virksomhetsbesøk på **Gjemnes sjukeheim**.

Kontrollutvalget fikk orientering om bl.a. organisering av virksomheten, bemanning ved krevende situasjoner, HMS-internkontroll, etikk, rutiner for vask, stell og måltider, rutiner for oppbevaring og håndtering av medisiner, og beredskap - for eksempel nødstrøm. I tillegg til at utvalgsmedlemmene fikk omvisning i lokalene.

4.10 Sentrale kommunale styringsverktøy

En av kontrollutvalgets oppgaver er å undersøke om kommunen har etablert en betryggende og hensiktsmessig internkontroll.

Rådmannen har et ansvar for å etablere og følge opp at kommunen har et tilfredsstillende internkontrollsystem; dvs. systemer og rutiner for å sikre tilstrekkelig styring, måloppnåelse og regeletterlevelse. Alle vesentlige rutiner bør være skriftlig dokumentert med hensyn til hvordan de fungerer, og hvilken intern kontroll som ligger inne i systemene.

Gjemnes kommune har følgende sentrale styringsverktøy:

- ❖ **Skriftlige rutiner om attestasjon, anvisning, rapportering etc.**
- ❖ **Delegasjonsreglement for Gjemnes kommune** (nytt reglement vedtatt 14.12.2010 i K sak 78/10)
- ❖ **Reglement for Finansforvaltning for Gjemnes kommune** (nytt reglement vedtatt 14.12.2010 i K sak 85/10)
- ❖ **Økonomisk styringshjul og Økonomireglement** (vedtatt 31.1.2012 i K sak 5/12)
- ❖ **Innkjøpshåndbok for Gjemnes kommune** (opprettet 1.7.2012, sist revidert 22.4.2013)
- ❖ **Eierskapsmelding for Gjemnes kommune 2015** (vedtatt 28.4.2015 i K sak 15/15)
- ❖ **Reglement for gjennomføring av kommunale bygge- og anleggsprosjekter** (vedtatt 28.2.2017 i K-sak 3/17)

❖ **Compilo – kommunens elektroniske kvalitetsstyringssystem**

Reglementene dekker bl.a. områdene budsjettdelegasjon, attestasjon og anvisning, rapporteringsrutiner og delegert beslutningsmyndighet. Finansreglementet regulerer plassering av ledig likviditet, langsiktige finansielle aktiva og forvaltning av kommunens gjeldsportefølje og øvrige finansieringsavtaler.

Kommunestyret skal vedta reglement for finansforvaltningen i hver kommunestyreperiode. Fra 1.1.2017 ble det endret til å gjelde reglement for finans- og gjeldsforvaltningen.

Økonomireglement bør oppdateres og rulleres jevnlig.

Kontrollutvalget har også oppfordret rådmannen til å revidere innkjøpshåndboka, da det har blitt foretatt en revidering av lov om offentlige anskaffelser)

4.11 Tilsyn fra andre

Flere eksterne forvaltningsorgan kan føre tilsyn med Gjemnes kommune. For eksempel fylkesmannen, helsetilsynet, arbeidstilsynet og arkivverket.

Disse tilsynene kan avdekke avvik eller svakheter i den kommunale organisering og utøving av tjenesteproduksjonen.

En ser det formålstjenlig at kontrollutvalget blir orientert om slike tilsyn, for å kunne løpende følge opp at den samlede tjenesteproduksjonen i Gjemnes kommune kvalitetssikres og forbedres.

Kontrollutvalget har ikke fått seg forelagt eksterne tilsynsrapporter i 2017.

5. SAMMENDRAG

Kontrollutvalget legger vekt på å være en nyttig medspiller i å forbedre kommunens eksterne tjenesteproduksjon og myndighetsutøvelse så vel som de interne forvaltningsfunksjoner.

Kommunen er avhengig av tillit til disse prosessene hos brukerne, og en aktiv og troverdig tilsyns- og kontrollfunksjon kan medvirke til å bygge opp om denne tilliten.

Kontrollutvalget har også i år hatt fokus på å styrke kontrollutvalgets stilling i den kommunale forvaltning og overfor innbyggerne i kommunen. Kontrollutvalget har i 2017 fått innspill fra innbyggere til forhold som de ønsker at kontrollutvalget skal se nærmere på.

Skolering av utvalgsmedlemmer vil fortsatt ha prioritet i tiden fremover. Utvalgets arbeid krever at medlemmene er aktive og setter seg inn i til dels kompliserte saker som kan gjelde hele virksomhetsområdet til Gjemnes kommune. Kurs og opplæring gir utvalgsmedlemmene kunnskap og trygghet til å utføre det oppdraget de er satt til.

Som kommunestyrets hjelpeorgan i tilsyns- og kontrollspørsmål er kontrollutvalgets virke avhengig av å ha legitimitet i kommunestyret, bl.a. for å få gjennomslagskraft for forbedringsforslag og anbefalinger og dermed kunne bistå i arbeidet for at kommunestyrets målsetninger blir realisert. Kontrollutvalget har derfor i 2017 hatt et dialogmøte med ordfører og rådmann for å få innspill til kontrollutvalgets arbeid.

Batnfjordsøra, 14. februar 2018

Kontrollutvalget i Gjemnes kommune

Øyvind Gjøen
leder

Kristine Måløy
nestleder

Kari Roset Holten
medlem

Erik Aspen Bakke
medlem

Geir Sveinung Berg
medlem